

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

6 noiembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componență:
președinte
judecători

Diaconu Iurie
Catan Liliana
Guzun Ion

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de procurorul delegat în procuratura de circumscripție Chișinău, Popov Oleg, și de avocatul Eremia Vitalie în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 5 iunie 2019, în cauza penală privindu-l pe

SCUTARU Liviu XXXXX, născut la XXXXX,
originar din XXXXX și domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 23.11.2017 – 27.04.2018;

Instanța de apel:

1) 22.05.2018 – 20.06.2018;

2) 17.01.2019 – 05.06.2019;

Instanța de recurs:

1) 13.08.2018 – 11.12.2018;

2) 17.08.2019 – 06.11.2019.

Asupra recursurilor ordinare declarate, în baza actelor din dosar, Colegiul Penal

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 27 aprilie 2018, Scutaru L. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 217¹ alin. (3) lit. b), f) Cod penal la 4 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita activități în domeniul gestionării drogurilor, precursorilor, etnobotanicelor și analogilor acestora pe un termen de 3 ani.

În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei închisorii aplicate inculpatului a fost suspendată condiționat pentru o perioadă de probațiune de 3 ani 6 luni.

Totodată, instanța a dispus ca corpurile delictive: o bancnotă de 100 dolari SUA, două bancnote a câte 20 dolari SUA, o bancnotă de 10 dolari SUA, în total 150 dolari SUA; o bancnotă de 100 euro, zece bancnote de 50 euro, două bancnote a câte 20 euro, în total 640 euro; o bancnotă de 50 hrivne UK; douăzeci și nouă bancnote a câte 200 lei MDA, două bancnote a câte 100 lei MDA, în total 6000 lei, să fie restituite lui Scutaru L.

2. Baza factologică reținută de prima instanță: *Scutaru L.*, în urma înțelegerii prealabile și împreună cu alte persoane necunoscute, din interes material, în scopul obținerii unui profit, pe parcursul anului 2017, în circumstanțe necunoscute, a intrat în posesia drogurilor, sub formă de marijuană uscată, pe care ilegal le-a înstrăinat altor persoane. Astfel, în perioada 11-12 septembrie 2017, aflându-se pe str. Sarmizegetusa 96 din mun. Chișinău, *Scutaru L.* a înstrăinat lui *Oleinic P.* contra sumei de 3000 lei 20 gr. de marijuană, care se atribuie la substanțe stupefiante, adică droguri în proporții mari, iar la 14 septembrie 2017, ora 20⁵⁵, în timp ce se afla pe str. Sarmizegetusa 96 din mun. Chișinău, în cadrul percheziției corporale a inculpatului, a fost depistat și ridicat un vas din metal cu capac din polimer (termos), care conținea masă vegetală uscată, care potrivit raportului de expertiză 34/12/1-R-5453 din 6 octombrie 2017, reprezintă părți terminale ale plantelor de culoare verde-cafenie, ce reprezintă marijuana cu cantitatea de 7306 gr., ce se atribuie la substanțe stupefiante, adică droguri în proporții mari, drogurile fiind pregătite și destinate înstrăinării terțelor persoane, precum și cântar electronic, pe suprafața căruia, conform aceluiași raport, s-au depistat particule unice de marijuană, care se atribuie la substanțe stupefiante, adică droguri.

Pe baza stării de fapt expuse supra, confirmată de probele administrate, instanța a reținut că, în drept, faptele inculpatului *Scutaru L.* întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (3) lit. b), f) Cod penal, *păstrarea de droguri săvârșită în scop de înstrăinare și înstrăinarea ilegală de droguri comisă de mai multe persoane în proporții mari.*

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare în termenul și modul prevăzut de art. 401 și 402 Cod de procedură penală, a fost atacată cu apel de către acuzatorul de stat, care a solicitat casarea parțială a acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri de condamnare în baza art. 217¹ alin. (3) lit. b), f) Cod penal și cu stabilirea pedepsei închisorii pe un termen de 4 ani și 6 luni, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis și cu privarea de dreptul de a exercita activități în domeniul gestionării drogurilor, precursorilor, etnobotanicelor și analogilor acestora pe un termen de 4 ani.

În conformitate cu prevederile art. 106 Cod penal, mijloacele financiare depistate și ridicate în cadrul percheziției corporale de la *Scutaru L.*, și anume: o bancnotă de 100 dolari SUA, două bancnote a câte 20 dolari SUA, o bancnotă de 10 dolari SUA, în total 150 dolari SUA; o bancnotă de 100 euro, zece bancnote de 50 euro, două bancnote a câte 20 euro, în total 640 euro; o bancnotă de 50 hrivne UK; douăzeci și nouă bancnote a câte 200 lei MDA, două bancnote a câte 100 lei MDA, în total 6000 lei, să fie confiscate în beneficiul statului.

Pe lângă acestea, procurorul a solicitat să se dispună încasarea de la *Scutaru L.* în folosul statului, cu titlu de cheltuieli de judecată pentru efectuarea expertizei chimice - suma de 1680 lei.

În argumentarea apelului, procurorul a invocat următoarele:

- pedeapsa stabilită inculpatului este prea blândă, la individualizarea acesteia nu s-a ținut cont de prevederile art. 75 Cod penal și de gravitatea infracțiunii, care atentează la sănătatea populației, astfel că aceasta nu este capabilă de a realiza scopul pedepsei penale

prevăzut la art. 61 Cod penal;

- instanța nu a luat în considerație că inculpatul anterior a mai fost tras la răspundere penală, iar executarea pedepsei stabilite a fost suspendată condiționat pe un termen de probațiune, însă acesta nu a conștientizat consecințele aplicării pedepsei penale și a săvârșit intenționat, din nou, o infracțiune gravă. Prin urmare aplicarea repetată a unei pedepse cu suspendarea condiționată a executării acesteia este inefficientă în speța dată;

- concluziile instanței de fond referitor la necesitatea aplicării în privința lui Scutaru L. a prevederilor art. 90 Cod penal este eronată și nejustificată și nu corespunde gravității faptei comise, în coroborare cu personalitatea condamnatului, precum și comportamentul acestuia în cadrul urmăririi penale și cercetării judecătorești, care doar formal a recunoscut vinovăția;

- banii ridicați de la inculpat urmau a fi confiscați în folosul statului, ca obținuți în urma comiterii infracțiunii, adică venituri rezultate din înstrăinarea drogurilor, ori asupra inculpatului au fost depistate mijloace financiare în diferite valute, iar proveniența acestor bani nu a fost justificată;

- instanța a admis ca probe care ar justifica proveniența banilor înscrisurile prezentate de apărare, realizate în luna martie 2018, însă acestea au fost prezentate cu scopul de a asigura un caracter aparent licit al dobândirii mijloacelor financiare. Aceste înscrisuri întocmite exclusiv - din declarațiile inculpatului, asupra existenței unei presupuse datorii, n-au fost dovedite prin alte probe obiective, iar simpla adresare cu o cerere la poliție nicidecum nu poate justifica proveniența bunurilor;

- atât la etapa urmăririi penale, cât și în ședințele de judecată, până la audierea inculpatului, acesta n-a reclamat faptul că banii rezultă dintr-o presupusă convenție civilă sau litigiu de ordin patrimonial, or, până la reținere inculpatul n-a fost angajat în câmpul muncii, n-a desfășurat un alt gen de activitate generatoare de beneficii, prin urmare deținerea de către el a sumei relativ consistente de bani nu este justificată nici într-un mod, această sumă fiind provenită din activitatea criminală de înstrăinare a drogurilor;

- sentința este pasibilă anulării și din motivul neîncasării de la inculpat a cheltuielilor de judecată, or, în sentință nici nu a fost reflectat acest fapt. Prin urmare, este necesar de a încasa de la inculpat în folosul statului, cu titlu de cheltuieli de judecată, 1 680 lei, bani utilizați pentru efectuarea expertizei chimice.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 20 iunie 2018, apelul declarat de procuror a fost admis, cu casarea parțială a sentinței, în partea cheltuielilor judiciare, și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care s-a dispus încasarea de la Scutaru L. în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare în sumă de 1680 lei.

În rest, sentința a fost menținută.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că prima instanță a cercetat complet, obiectiv și sub toate aspectele probele prezentate de părți și just a apreciat circumstanțele de fapt, corect încadrând acțiunile inculpatului în baza art. 217¹ alin. (3) lit. b), f) Cod penal.

Argumentele procurorului referitor la blândețea pedepsei, instanța le-a respins și a menționat că la stabilirea categoriei, cuantumului și modului de executare a acesteia pe deplin s-a ținut cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei prevăzute la art. 75 Cod penal, de scopul acesteia, precum și a luat în considerație toate circumstanțele cauzei stabilindu-i lui Scutaru L. o pedeapsă legală și echitabilă în raport cu gravitatea infracțiunii săvârșite.

Concomitent, instanța de apel a mai menționat că antecedentele penale în privința inculpatului, survenite în urma condamnării acestuia la 29 martie 2012 de către Judecătoria Botanica, mun. Chișinău, sunt stinse, astfel că acestea nu pot fi considerate ca circumstanțe agravante în temeiul art. 77 alin. (1) lit. a) Cod penal, precum și nu pot fi reținute ca recidivă.

Totodată, instanța de apel a respins ca neîntemeiate argumentele procurorului referitor la netemeinicia concluziei instanței de fond vizavi de confiscarea specială a mijloacelor bănești și a menționat că, în speța dată, consideră nemotivată confiscarea specială a mijloacelor bănești menționate. Astfel, s-a reținut că la baza învinuirii lui Scutaru L. în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (3) lit. b), f) Cod penal partea acuzării a indicat ca probă, mijloacele financiare care au fost ridicate în cadrul percheziției corporale de la inculpat și recunoscute în calitate de corp delict prin ordonanța din 14 septembrie 2017, însă în cadrul cercetării judecătorești în instanța de fond partea acuzării nu a argumentat necesitatea recunoașterii mijloacelor bănești respective în calitate de corpuri delictive și nici nu a indicat care este legătura causală a acestor sume de bani cu fapta incriminată lui Scutaru L.

Prin urmare, instanța de apel a conchis că, instanța de fond corect a acceptat alegațiile apărării precum că, mijloacele bănești ridicate în cadrul percheziției corporale a inculpatului din 14 septembrie 2017, se aflau în posesia lui Scutaru L. urmare a încheierii unei tranzacții de vânzare cumpărare a unui mijloc de transport care a avut loc între cet. Damaschin V. și inculpat.

Reținând cele menționate instanța de apel a statuat că, prima instanță corect a concluzionat că mijloacele financiare care au fost ridicate în cadrul percheziției corporale, de la inculpat la data de 14 septembrie 2017 urmează a fi restituite proprietarului.

De rând cu cele menționate, instanța de apel a reținut ca fiind întemeiate argumentele apelantului în partea ce privește soluționarea chestiunii privind încasarea cheltuielilor judiciare și a menționat că, în conformitate cu prevederile art. art. 227-229 Cod de procedură penală, acestea urmează a fi încasate de la inculpat, deoarece reprezintă cheltuieli judiciare care au fost suportate de către stat pentru efectuarea expertizei chimice.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, procurorul a contestat-o cu recurs ordinar indicând temeiurile de drept prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, și solicitând casarea parțială a acesteia, în partea ce ține de individualizarea pedepsei și neaplicarea confiscării speciale, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel în alt complet de judecată.

În argumentarea recursului, procurorul a invocat că decizia nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția în partea individualizării pedepsei, fiind stabilite pedepse individualizate contrar prevederilor legale; instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și anume în partea neaplicării confiscării speciale a mijloacelor bănești ridicate în cadrul percheziției corporale de la inculpatul Scutaru L.; la stabilirea categoriei, cuantumului și modului de executare a pedepsei instanțele de fond nu au ținut cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei, de gravitatea faptei, precum și de persoana celui vinovat și i-au numit lui Scutaru L. o pedeapsă prea blândă, inechitabilă, care nu va fi capabilă să realizeze scopul pedepsei penale prevăzut la art. 61 Cod penal; concluzia instanțelor de fond prin care s-a dispus suspendarea executării pedepsei este eronată, instanțele nu au ținut cont de faptul că inculpatul anterior a mai fost condamnat și i s-a stabilit pedeapsa cu aplicarea art. 90 Cod penal, însă acesta nu și-a revizuit atitudinea față de valorile sociale și comportamentul său față de membrii societății și din nou a comis cu intenție o infracțiune; concluzia instanței de apel referitor la neaplicarea confiscării speciale a mijloacelor bănești ridicate în cadrul percheziției corporale de la Scutaru L. este neîntemeiată, or, inculpatul până la reținere n-a fost angajat în câmpul muncii, n-a desfășurat un alt gen de activitate generatoare de beneficii, prin urmare deținerea de către el a sumei relativ consistente de bani nu este justificată nici într-un mod. Această sumă fiind provenită din activitatea criminală înstrăinarea drogurilor și respectiv în conformitate cu prevederile art. 106 Cod penal urmează a fi supusă confiscării speciale.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, inculpatul Scutaru L. a depus referință, prin care a solicitat respingerea acestuia ca inadmisibil, deoarece decizia instanței de apel este riguros argumentată, legală și întemeiată.

8. Prin decizia Colegiului Penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 11 decembrie 2018, recursul ordinar declarat de procuror a fost admis, cu casarea parțială a deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 20 iunie 2018 în latura penală, în partea stabilirii pedepsei și în partea neaplicării confiscării speciale, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Celelalte dispoziții ale hotărârii contestate au fost menținute, decizia nefiind susceptibilă de a fi atacată în partea dispunerii rejudecării cauzei, în rest, este irevocabilă, pronunțată integral la 10 ianuarie 2019.

9. Judecând recursul ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, instanța a conchis că acesta, urmează a fi admis întrucât aplicând prevederile art. 90 Cod penal, instanța de fond și-a motivat soluția succint indicând doar că în privința lui Scutaru L.: *„nu s-au stabilit circumstanțe agravante, fiind reținute ca circumstanțe atenuante recunoașterea vinovăției și căința sinceră”*, iar instanța de apel fiind sesizată prin apel de către acuzatorul de stat asupra acestui aspect nu s-a pronunțat la modul convenit cu o argumentare clară, menționând doar tangențial faptul că: *„instanța de fond corect a aplicat în privința inculpatului prevederile art. 90 Cod penal, adică suspendarea condiționată a pedepsei privative de libertate”*.

Instanța a relevat că acuzatorul de stat în apelul declarat, a indicat că prima instanță la soluționarea chestiunii referitoare la stabilirea cuantumului și modului de executare a pedepsei stabilite, nu au luat în considerație și un alt aspect important și anume: nu au ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite care potrivit art. 16 alin. (4) Cod penal se clasifică ca infracțiune gravă, care atentează la sănătatea populației, însă instanța de apel a omis să se pronunțe și asupra acestui argument, astfel în decizia recurată nu se regăsește nici o concluzie, care ar combate argumentele apelantului în acest sens.

La acest capitol instanța de recurs a menționat că persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă, echitabilă, adică în limitele sancțiunii legii în baza căreia a fost condamnată, iar după caz, instanța este în drept de a aplica și prevederile Părții Generale a Codului penal, inclusiv art. 90 Cod penal, în cazul în care nu sunt careva impedimente, însă instanțele sunt obligate să-și argumenteze concluziile la acest capitol. În speță, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra acestor motive, limitându-se doar la constatarea că individualizarea pedepsei a fost efectuată corect, ceea ce echivalează cu nerezolvarea fondului apelului.

Referitor la argumentele recurentului în partea ce ține de neaplicarea confiscării speciale a mijloacelor bănești ridicate în cadrul percheziției corporale de la inculpatul Scutaru L. Colegiul a reținut că, în cadrul percheziției corporale la Scutaru L. au fost depistate mijloace bănești în diferită valută, iar proveniența acestor bani nu a fost justificată, or inculpatul până la reținere nu a fost angajat în câmpul muncii și nu a desfășurat nici un alt gen de activitate care i-ar fi adus beneficii, astfel că acuzatorul consideră că deținerea de către Scutaru L. a unei sume relativ impunătoare, în speță, nu a fost justificată. Aceasta a provenit din activitatea criminală de înstrăinare a drogurilor și respectiv urma, în temeiul art. 106 Cod penal, să fie supusă confiscării speciale.

Partea apărării a prezentat ca probă care confirmă proveniența mijloacelor bănești și atestă legalitatea deținerii acestora de către Scutaru L. procura nr. 2667 din 28.08.2017 (f.d.178 vol. I), indicând că inculpatul a obținut banii în urma vânzării unui mijloc de transport. Instanța de apel, la baza concluziei privind neaplicarea confiscării speciale a invocat că: *„mijloacele bănești ridicate de la inculpat în cadrul percheziției din 14.09.2017, se aflau în posesia lui Scutaru L. urmare a încheierii unei tranzacții de vânzare-cumpărare a unui mijloc de transport care a avut loc între cet. Damaschin V. și inculpat”*.

Verificând procura nr. 2667 din 28.08.2017, instanța de recurs a considerat pripită concluzia instanței de apel precum că prin acest act se certifică că între Scutaru L. și Damaschin V. a avut loc o tranzacție de vânzare-cumpărare a mijlocului de transport IVECO DAILY, or, din textul actului notarial nu rezultă o astfel de tranzacție, dar se atestă că inculpatul i-a încredințat lui Damaschin V. dreptul de a administra și a exploata mijlocul de transport pe un termen de un an. Acestea fiind menționate instanța de recurs a concluzionat că decizia instanței de apel este insuficient motivată privitor la neaplicarea confiscării speciale a mijloacelor bănești ridicate de la Scutaru L.

10. Rejudecând cauza, potrivit deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 5 iunie 2019, apelul declarat de procuror a fost admis, cu casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit căreia, în corespundere cu art. 106 Cod penal, mijloacele financiare depistate și ridicate în cadrul percheziției corporale de la Scutaru L. și anume: o bancnotă de 100 dolari SUA, două bancnote a câte 20 dolari SUA, o bancnotă de 10 dolari SUA, în total 150 dolari SUA; o bancnotă de 100 euro, zece bancnote de 50 euro, două bancnote a câte 20 euro, în total 640 euro; o bancnotă de 50 hrivne UK; douăzeci și nouă bancnote a câte 200 lei MDA, două bancnote a câte 100 lei MDA, în total 6000 lei, urmează a fi confiscate în beneficiul statului.

În rest, celelalte dispoziții ale sentinței au fost menținute, fără modificări.

11. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a consemnat că la individualizării pedepsei în privința inculpatului Scutaru L. prima instanță a acordat deplină eficiență prevederilor art. 6, 7, 61, 75 Cod penal, respectiv, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele care atenuează ori agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Instanța de fond reieșind din circumstanțele cauzei și prevederile legii penale, având în vedere lipsa circumstanțelor agravante, precum și recunoașterea vinovăției în cele comise, a concluzionat că corijarea și reeducarea inculpatului este posibilă prin aplicarea unei pedepse sub formă de privarea de libertate, pedeapsa aplicată fiind una echitabilă și proporțională faptei comise de către inculpat, fiindu-i stabilită o pedeapsă cu aplicarea art. 90 Cod penal, suspendarea executării pedepsei pe un termen prevăzut de lege.

Raționamentul de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal, are la origine persoana și comportamentul acestuia până la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei față de infracțiune, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă încă de la momentul descoperirii ei cum ar fi: conduita bună a infractorului, stăruința depusă pentru a înlătura rezultatul infracțiunii sau pentru a repara paguba pricinuită, comportarea sinceră în cursul procesului.

Stabilirea duratei ori a quantumului pedepsei de către instanța de judecată, într-un caz concret, se face în raport cu gravitatea infracțiunii săvârșite și cu pericolozitatea infractorului, care se evaluează după următoarele criterii: împrejurările și modul de comitere a infracțiunii, precum și mijloacele folosite, starea de pericol creată pentru valoarea ocrotită, natura și gravitatea rezultatului produs sau a altor consecințe ale infracțiunii, motivul săvârșirii infracțiunii și scopul urmărit, conduita după săvârșirea faptei și în cursul procesului penal, nivelul de educație, vârsta, starea de sănătatea, situația familială și socială etc.

Suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare depinde de întrunirea cumulativă a mai multor condiții, expres și limitativ prevăzute de lege, care privesc, pe de o parte, pedeapsa aplicată și natura infracțiunii – condiții obiective, iar pe de altă parte, situația și persoana infractorului – condiții subiective.

În cadrul condițiilor suspendării, persoana inculpatului interesează sub raportul pericolozității sale, decurgând, în primul rând, din faptă și din împrejurările în care aceasta a fost săvârșită, iar în al doilea rând, din persoana infractorului, care trebuie studiată pentru a se putea constata dacă aceasta se poate corecta fără executarea pedepsei.

Aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită persoanei prin lege de a demonstra că infracțiunea comisă de ea este un incident în viața acesteia.

Instanța de apel a respins argumentele acuzatorului de stat precum că la adoptarea sentinței, instanța de fond nu a individualizat în mod echitabil pedeapsa, ignorând criteriile prevăzute de art. 75 Cod penal, or, instanța de fond la stabilirea pedepsei lui Scutaru L. a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Conform caracteristicii eliberate de Inspectoratul de Poliție Botanică rezultă că Scutaru L. locuiește împreună cu familia, la locul de trai este caracterizat pozitiv, relațiile cu vecinii sunt bune, are un comportament adecvat în diverse situații, poliția careva materiale compromițătoare în privința acestuia nu deține, careva plângeri de la cetățeni și vecini nu au parvenit, răspunderii contravenționale și disciplinare nu a admis.

Din extrasul din contul personal 1544 eliberat de Casa Națională de Asigurări Sociale rezultă că Scutaru L. este angajat în câmpul muncii, în cadrul societății cu răspundere limitată SRL „Aguabur-S”.

Instanța de apel apreciind în ansamblu circumstanțele cauzei inclusiv personalitatea inculpatului și luând în considerare în special politica penală a statelor europene ce derivă din recomandările Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei potrivit căreia instanțele de judecată ar trebui să recurgă mai des la pedepse alternative detențiunii când este cazul, atestă că instanța de fond corect a aplicat în privința inculpatului prevederile art. 90 Cod penal, adică suspendarea condiționată a pedepsei privative de libertate.

Pedeapsa aplicată inculpatului fiind apreciată ca legală și echitabilă în raport cu circumstanțele cauzei și personalitatea inculpatului Scutaru L., avându-se în vedere și capacitatea ultimului de a se corecta și de a nu admite alte încălcări a legii penale, or, ultimul sincer s-a căit de cele comise, este încadrat în câmpul muncii, la locul de trai caracterizându-se pozitiv.

La caz, urmează a se reține și faptul că, antecedentele penale în privința lui Scutaru L., survenite în urma condamnării ultimului la data de 29.03.2012 de către Judecătoria Botanică, mun. Chișinău în baza art. 151 alin. (1) Cod penal la 2 ani închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de 2 ani, sentința nominalizată fiind menținută și prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 28.05.2013, sunt *stinse* și corespunzător nu pot fi considerate în temeiul art. 77 alin. (1) lit. a) Cod penal ca circumstanță agravantă, care ar agrava pedeapsa sau modalitatea de executare a acesteia.

Cu referire la solicitarea acuzatorului de stat privind soluționarea chestiunii referitor la corpurile delictive, s-a reținut că în conformitate cu prevederile Declarației Universale a Drepturilor Omului (art. 17), Convenției Europene pentru apărarea Drepturilor Omului și Libertăților fundamentale (art. 1 al Protocolului adițional nr. 1) și ale Constituției Republicii Moldova (art. 46), orice persoană are dreptul la proprietate atât singură, cât și în asocieră cu alții, nimeni nu va fi lipsit în mod arbitrar de proprietatea sa, orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale.

Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreptă și prealabilă despăgubire. Totodată, Constituția RM stipulează că averea dobândită ilicit nu poate fi confiscată și că bunurile destinate, folosite sau rezultate din infracțiuni ori contravenții pot fi confiscate numai în condițiile legii. În conformitate cu art. 106 alin. (1), (2) Cod penal, confiscarea specială constă în trecerea, forțată și gratuită, în proprietatea statului a bunurilor indicate la alin.(2). În cazul în care aceste bunuri nu mai există, nu pot fi găsite sau nu pot fi recuperate, se confiscă contravaloarea acestora. Sunt supuse confiscării speciale bunurile (inclusiv valorile valutare): a) utilizate sau destinate pentru săvârșirea unei infracțiuni.

Instanța, la aplicarea concomitentă a pedepsei penale și a confiscării obiectelor, transmiterii bunurilor, forțat și gratuit, a obiectelor, uneltelor în proprietatea statului, va ține cont de necesitatea unor penalități proporționale.

La trecerea forțată a corpurilor delictive în proprietatea statului, instanța de judecată urmează să verifice această situație prin prisma principiilor elaborate de jurisprudența Curții Europene: 1) dacă o așa imixtiune în dreptul la proprietate este prevăzută de lege; 2) dacă urmărește un scop legitim; 3) este necesară într-o societate democratică și 4) dacă este proporțională cu circumstanțele cauzei, cerințele generale ale societății, coroborate cu cerințele de a proteja drepturile de proprietate.

Altfel spus, de fiecare dată la aplicarea confiscării obiectelor contrabandei în proprietatea statului, se va ține cont de necesitatea unor penalități proporționale, această situație fiind verificată prin prisma „*triplului test*”, constant emanat în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, care presupune trei condiții asumate corelativ pentru a justifica și argumenta o restricție adusă: a) *limitarea este prevăzută de lege*; b) *protejează un interes legitim*; c) *să fie necesară într-o societate democratică*.

Așadar, principiul proporționalității, în accepțiunea sa clasică, urmează să se bazeze pe o justă și echitabilă evaluare a faptelor și echilibrare adecvată a intereselor implicate, precum și pe o selectare coerentă a mijloacelor și mecanismelor, care urmează a fi utilizate, în vederea atingerii unui scop predefinit. În jurisprudența Curții Europene s-a statuat că simpla faptă de încălcare a legislației nu este destulă pentru aplicarea măsurii de confiscare. Este necesar de stabilit dacă măsura de confiscate corespunde gravității situației create (*cauza Ismaylov vs F. Rusă, 06.11.2008*). Confiscarea nu este o metodă de recompensare a prejudiciului statului, dar ca o măsură de siguranță și de pedepsire a inculpatului pentru comiterea infracțiunii incriminate (*cauza Bendenoun vs. Franța, 24.02.1994*), la care instanțele trebuie să țină seama că acesta să nu fie vădit disproporțională față de natura și gravitatea faptei, raportat cu bunul supus confiscării.

În *cauza Silivkiene vs. Lituania*, în ceea ce privește raportul de proporționalitate dintre scopul confiscării și drepturile fundamentale ale petentei, Curtea Europeană a reținut ideea conform căreia în cazul unei confiscări de proprietăți echilibrul just dintre scop și drepturi depinde de mai mulți factori, inclusiv de comportamentul proprietarului.

Din materialele acesteia cauze, urmează de reținut că, prin ordonanța din 19 noiembrie 2017, au fost recunoscute în calitate de corpuri delictive - o bancnotă de 100 dolari SUA, două bancnote a câte 20 dolari SUA, o bancnotă de 10 dolari SUA, în total 150 dolari SUA; o bancnotă de 100 Euro, zece bancnote de 50 Euro, două bancnote a câte 20 Euro, în total 640 Euro; o bancnotă de 50 hrivne UK; douăzeci și nouă bancnote a câte 200 lei MDA, două bancnote a câte 100 lei MDA, în total 6000 lei, ridicate în cadrul percheziției corporale de la Scutaru L.

În cadrul ședinței de judecată, inculpatul Scutaru L. a susținut că sumele de bani ridicate în cadrul percheziției sunt din vânzarea automobilului și nu din vânzarea drogurilor.

Instanța de apel a menționat că la examinarea recursului ordinar declarat de către procuror, instanța ierarhic superioară, prin decizia Colegiului Penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 11 decembrie 2018, a apreciat că: *„din textul actului notarial - procura nr. 2667 din 28.08.2017, nu rezultă o astfel de tranzacție, dar se atestă că inculpatul i-a încredințat lui Damaschin V. dreptul de a administra și a exploata mijlocul de transport pe un termen de un an. Acestea fiind menționate instanța de recurs a conchis că decizia instanței de apel suferă de insuficiență în partea motivării soluției privind neaplicarea confiscării speciale a mijloacelor bănești ridicate de la Scutaru L.”*

În cadrul ședinței de judecată în instanța de apel, instanța de apel a admis demersul avocatului Eremia V. în interesul inculpatului Scutaru L. privind audierea martorilor.

Astfel, martorul *Scutaru M.* a declarat că Scutaru L. este fratele soțului Scutaru C. și sunt în relații bune. La 17 septembrie 2017 soțul cu Scutaru L. urmau să plece în Ucraina pentru a procura un cărucior pentru copilul lor, iar din motiv că joi seara Liviu a fost reținut, nu au mai plecat în Odessa. Scutaru L. nu a mai procurat acel cărucior, ei l-au procurat singuri. Au hotărât să procure de la Odessa din motiv că acolo căruciorul costa 600 Euro, iar în Moldova costa 900 Euro. De suma respectivă crede că dispunea, deoarece dorea să le facă un cadou pentru fiica lor.

Martorul *Scutaru C.* în cadrul ședinței de judecată în instanța de apel a declarat că Scutaru L. este fratele lui. La 1 septembrie 2017 soția sa a născut o fetiță și Liviu spunea de o sumă de bani, care recent a vândut un camion și i-a promis să le facă cadou un cărucior. Astfel, urma vineri să meargă în Ucraina, pentru a procura un cărucior. Căruciorul urma să fie procurat la suma de 600 Euro, deoarece în Moldova costă 900 Euro. Nu au mai fost în Ucraina să procure căruciorul. Nu au putut procura căruciorul, deoarece Liviu a fost reținut și banii au fost ridicați de către organul de urmărire penală. Intenția lui Liviu era de a le face un cadou, el nu i-a dat bani să procure aceste cărucior, doar urma să meargă împreună pentru a procura căruciorul.

Instanța de apel, apreciind în conformitate cu prevederile art. 101 alin. (1) Cod procedură penală, declarațiile martorilor Scutaru C. și Scutaru M. nu va reține aceste

declarații în vederea confirmării poziției inculpatului precum că banii, care au fost ridicați în timpul percheziției erau pentru a procura un cărucior, deoarece martorii în cauză sunt rude apropiate cu inculpatul și sunt persoane cointeresate de a crea o situație favorabilă inculpatului Scutaru L., or, versiunea dată a fost înaintată de partea apărării doar în instanța de apel și confirmă doar faptul intenției inculpatului de a face un cadou fratelui său la nașterea copilului acestuia.

În ceea ce privește procura nr. 2667 din 28.08.2017, după cum a reiterat și instanța superioară, aceasta nu certifică faptul că între Scutaru L. și Damaschin V. a avut loc o tranzacție de vânzare-cumpărare a mijlocului de transport, dar se atestă că inculpatul i-a încredințat lui Damaschin V. dreptul de a administra și exploata mijlocul de transport pe un termen de 1 an.

Tot în acest sens, instanța de apel a apreciat critic poziția părții apărării precum că proveniența banilor care au fost ridicați în cadrul percheziției, era de la vânzarea automobilului de model „Iveco”, iar acest fapt se confirmă prin ordonanța procurorului în Procuratura mun. Chișinău, oficiul Rîșcani, Recean R. din 28 mai 2018 prin care s-a refuzat în pornirea urmăririi penale, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii, or, instanța de apel verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță și nu este competentă să examineze legalitatea acțiunilor și actelor ilegale ale organului de urmărire penală prin prisma prevederilor art. 313 Cod de procedură penală.

Totodată, s-a constatat că inculpatul Scutaru L. doar la 2 mai 2018 s-a adresat cu plângere, prin care a solicitat să fie luate măsuri cu Damaschin V. și soția acestuia, care prin abuz de încredere și înșelăciune l-au depozitat de suma de 1500 Euro, pe când acțiunile prejudiciabile pe art. 217¹ alin. (3) lit. b), f) Cod penal au avut loc în perioada 11-12 septembrie 2017.

Mai mult ca atât, la momentul efectuării percheziției corporale a inculpatului, asupra acestuia nu a fost depistată și ridicată suma de 1500 Euro, ci au fost depistate și ridicate sume de bani în diferite valute străine, dintre care - o bancnotă de 100 dolari SUA, două bancnote a câte 20 dolari SUA, o bancnotă de 10 dolari SUA, în total 150 dolari SUA; o bancnotă de 100 Euro, zece bancnote de 50 Euro, două bancnote a câte 20 Euro, în total 640 Euro; o bancnotă de 50 hrivne UK; douăzeci și nouă bancnote a câte 200 lei MDA, două bancnote a câte 100 lei MDA, în total 6000 lei.

Drept urmare, ținând cont de prevederile art. 106 alin. (1) și (2) Cod penal, coroborat cu prevederile art. 162 alin. (1) pct. 4) Cod procedură penală și cu cauzele evidențiate supra din jurisprudența CtEDO, instanța de apel a conchis că mijloacele bănești, care au fost ridicate de la Scutaru L. urmează a fi confiscate în folosul statului, ca fiind obținuți în urma comiterii infracțiunii, adică venituri rezultate din înstrăinarea drogurilor, ori asupra inculpatului au fost depistate mijloace financiare în diferite valute, iar proveniența acestor bani nu a fost justificată prin careva probe pertinente și concludente.

Cu referire la soluționarea chestiunii legate de cheltuielile de judecată, instanța de apel a menționat că prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 20 iunie

2018 au fost menținute prevederile deciziei Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 11 decembrie 2018, prin care s-a dispus încasarea de la Scutaru L. în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare în sumă de 1680 lei.

12. Nefiind de acord cu soluția instanței de apel, procurorul și avocatul Eremia V. acționând în numele inculpatului, au declarat recursuri ordinare.

12.1. Procurorul solicită casarea parțială a deciziei, cu remiterea cauzei la rejudecare, pentru că eroarea judiciară admisă de instanța de apel nu poate fi corectată la această etapă a procedurilor.

În argumentarea cererii, recurentul menționează că, apelul este conceput de către legiuitor ca fiind o cale de atac sub aspect de fapt și de drept, întrucât odată exercitat, produce un efect devolutiv complet în sensul, că provoacă un control integral atât în fapt, cât și în drept numai la persoana care l-a declarat, la calitatea acesteia în proces și la persoana împotriva căreia este îndreptat de către jurisdicția de al doilea grad asupra hotărârii primei instanțe.

Partea acuzării consideră că cuantumul pedepsei stabilite inculpatului, dar și modalitatea de executare a acesteia aleasă de către instanța de fond și acceptată de către cea de apel, nu este în acord cu principiul proporționalității, având în vedere fapta săvârșită și impactul social al acesteia.

Mai mult, raționamentul de aplicare a beneficiilor prevederilor art.90 Cod penal are la origine persoana și comportamentul acesteia până la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei față de infracțiune, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă încă de la momentul descoperirii ei cum ar fi conduita bună a infractorului, stăruința depusă pentru a înlătura rezultatul infracțiunii și nu în ultimul rând comportarea sinceră în cursul procesului, ceea ce în cauza deferită judecării nu se constată.

În cauza lui Scutaru L. nu s-au constatat circumstanțe ce ar justifica suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoarea, or, personalitatea inculpatului nu prezintă garanțiile unei bune conduite, care ar fi permis instanțelor de fond și apel de a da dovadă de clemență în privința respectivului.

În acest sens, recurentul menționează că practica judiciară în cauzele despre infracțiunile de circulație ilegală a drogurilor denotă ca regulă că o pedeapsă condiționată nu poate asigura un echilibru cert între scopul de reeducare al inculpatului recunoscut vinovat și așteptările societății față de actul de justiție realizat, sub aspectul restabilirii ordinii de drept încălcate.

Din textul deciziei recurate, rezultă cert, că instanța de apel la menținerea pedepsei aplicate lui Scutaru L. s-a axat primordial pe personalitatea lui, reținând că: *acesta se caracterizează pozitiv la locul de trai, locuiește împreună cu familia, este în relații bune cu vecinii, are un comportament adecvat în diverse situații, poliția nu deține careva materiale compromițătoare în privința acestuia, careva plângeri în privința acestuia de la cetățeni și vecini nu au parvenit, nu a fost suspus răspunderii contravenționale și disciplinare.* Pe această ultimă dimensiune, subsemnatul opinează că instanțele de fond nu au ținut cont de faptul că inculpatul Scutaru L. a fost tras la răspundere penală pentru

săvârșirea intenționată a unei infracțiuni grave, contra vieții și sănătății persoanei și a fost condamnat la pedeapsa închisorii, *cu suspendarea condiționată a executării ei.*

Subsemnatul consideră că în prezenta situație particulară, instanța de fond nu a indicat circumstanțele care ar constata cu certitudine că corectarea inculpatului Scutaru L. este posibilă fără izolarea lui de societate, limitându-se doar la enumerarea circumstanțelor constatate, fără a aprecia la modul cuvenit pericolul social al infracțiunii comise, iar instanța de apel, insuficient și-a motivat soluția în partea ce ține de respingerea argumentelor din apelul procurorului în această parte și menținerea pedepsei stabilite de către instanța de fond.

Mai mult, se pare că inculpatul Scutaru L. *a insistat în fața instanțelor de fond că își recunoaște parțial vinovăția* doar pentru a putea pretinde la stabilirea în privința sa a unei pedepse penale condiționate, în condiții în care probe incontestabile dovedesc vinovăția lui. Se reține la acest capitol că inculpatul nu a fost sincer pe tot parcursul procesului penal, inclusiv la etapa examinării cauzei în instanța de apel *devreme ce insistă constant că nu a primit mijloace financiare sau alte servicii în schimbul transmiterii substanțelor narcotice.*

Atitudinea inculpatului indicată în alineatele supra față de normele de conduită unanim recunoscute și acceptate în societatea modernă poate genera doar aversiune, iar *nesanționarea aspră a infractorului comportă riscul că nu va îndreptăți așteptările societății față de actul de justiție, va genera formarea unei concluzii de nesiguranță personală, cu precădere în condițiile actuale în care infracțiunile de circulație ilegală a drogurilor au căpătat o amploare îngrijorătoare.*

Instanța de apel era obligată să argumenteze circumstanțele cauzei considerate atenuante și în corelație cu care date despre persoana vinovatului ele servesc temei pentru aplicarea art. 90 Cod penal.

Hotărârea Plenului CSJ nr.8 din 11.11.2013, cu privire la unele chestiuni ce vizează individualizarea pedepsei penale, precizează că instanțele de judecată aplică pedeapsă luând în considerare caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, motivul și scopul celor comise, persoana celui vinovat, caracterul și mărimea daunei prejudiciabile, circumstanțele ce atenuează sau agravează răspunderea, ținându-se cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Pedeapsa este echitabilă când impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune.

În drept, procurorul își întemeiază cererea pe temeiurile de casare stipulate de legiuitor în pct. 6) și 10) din alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală.

12.2. Avocatul Eremia V., acționând în numele inculpatului, solicită casarea parțială a deciziei instanței de apel și menținerea în vigoare a sentinței.

În esență, partea apărării nu este de acord cu soluția instanței de apel de confiscare a mijloacelor bănești de la inculpat, întrucât proveniența licită a acestora a fost dovedită

indubitabil prin probele prezentate instanței de inculpat, respectiv această măsură nu este proporțională.

Apărătorul susține că partea acuzării nu a arătat care este legătura cauzală dintre mijloacele financiare confiscate și infracțiunea comisă de inculpat.

Partea apărării a prezentat ca probă care confirmă proveniența mijloacelor bănești și atestă legalitatea deținerii acestora de către Scutaru L. obținerea acestora în urma vânzării mijlocului de transport de model „Iveco Daily” cu n/î XXXXX lui Damaschin V. la prețul de 3000 Euro, însă la momentul transmiterii bunului cumpărătorul i-a achitat doar 1500 Euro, în diferită valută. Aceste circumstanțe i-au fost demonstrate instanței de apel și prin declarațiile martorilor Scutaru M. și Scutaru C.

Totodată, partea atenționează faptul că, anterior, judecătorul de instrucție, în încheierea pe marginea plângerii înaintate de Scutaru L. în ordinea art. 313 Cod de procedură penală, a recunoscut legalitatea tranzacției de vânzare-cumpărare dintre inculpat și Damaschin V., asupra automobilului de model „Iveco Daily”, Scutaru L. primind în schimb doar suma de 1500 Euro.

În conformitate cu prevederile art. 106 Cod penal nu pot fi supuse confiscării obiectele asupra cărora nu au fost prezentate probe că ele au rezultat din săvârșirea infracțiunii, la caz – venituri rezultate din înstrăinarea drogurilor, după cum indică procurorul.

Astfel, în această speță, inculpatul și apărătorul acestuia constată că nu a avut loc o anchetă efectivă, iar autoritățile nu au depus eforturi serioase de a investiga cauza, încălcându-i astfel dreptul la un proces echitabil inculpatului garantat de art. 6 CEDO.

13. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate, în raport cu actele cauzei, Colegiul Penal conchide asupra inadmisibilității acestora, pentru următoarele motive.

Raționamentele instanței privind inadmisibilitatea recursurilor, se întemeiază, *în drept*, pe dispoziția art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, potrivit căreia instanța examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Soluția instanței prin care se dispune inadmisibilitatea cererii de recurs, din motiv că este vădit neîntemeiată, este precedată de efectuarea verificării temeiurilor de casare invocate de parte, în raport cu actele dosarului, drept urmare constatându-se că actul recursat este conform legii, fără a prezenta vreo lipsă de natură să-l afecteze și să genereze desființarea acestuia.

În corespundere cu dispoziția art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate corespunzător de către recurenți.

La caz, este notabil faptul că acesta este deja al doilea set al procedurilor desfășurate în fața instanței de recurs, ceea ce denotă caracterul specific al examinării, manifestat prin aceea că primordial instanța este obligată să verifice dacă Curtea de Apel a îndeplinit

indicațiile date anterior de instanța de recurs pentru rejudecarea cauzei și nu a admis careva erori de drept de natură să vicieze procedural actul adoptat.

În același punct de analiză, prezintă relevanță specificarea că, instanța de recurs la această etapă a procedurilor nu declanșează un control devolutiv asupra fondului cauzei, nu dă o nouă apreciere probelor administrate și cercetate și nu se expune repetat asupra argumentelor, care anterior au fost obiect de dispută în instanța de recurs și la rejudecarea cauzei în apel, ultima pronunțându-se prin decizie motivată.

Din actele cauzei, se constată că, prin decizia Colegiului Penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 11 decembrie 2018, recursul declarat de procuror a fost admis, cu casarea parțială a deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 20 iunie 2018, în latura penală, în partea stabilirii pedepsei și a neaplicării confiscării speciale, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Erorile de drept semnalate de instanța de recurs, care au condiționat casarea deciziei instanței de apel se rezumă la aceea că: menținerea soluției primei instanțe prin care s-au aplicat față de inculpat prevederile art. 90 Cod penal și cea prin care nu s-au aplicat prevederile art. 106 Cod penal, nu a fost suficient de argumentată.

Rejudecând cauza, potrivit deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 5 iunie 2019, apelul procurorului a fost admis, cu casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit căreia, în corespundere cu art. 106 Cod penal, mijloacele financiare depistate și ridicate în cadrul percheziției corporale de la Scutaru L. și anume: o bancnotă de 100 dolari SUA, două bancnote a câte 20 dolari SUA, o bancnotă de 10 dolari SUA, în total 150 dolari SUA; o bancnotă de 100 euro, zece bancnote de 50 euro, două bancnote a câte 20 euro, în total 640 euro; o bancnotă de 50 hrivne UK; douăzeci și nouă bancnote a câte 200 lei MDA, două bancnote a câte 100 lei MDA, în total 6000 lei, urmează a fi confiscate în beneficiul statului. În rest, celelalte dispoziții ale sentinței au fost menținute, fără modificări.

În expunerea de motive, care au stat la baza adoptării unei atare soluții, a fost indicat că prima instanță corect a ajuns la concluzia că corectarea și reeducarea inculpatului va fi posibilă doar prin aplicarea față de acesta a pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani, cu suspendarea condiționată a executării ei pentru o perioadă de probațiune de 3 ani și 6 luni. În acest aspect, instanța a făcut o analiză amplă a circumstanțelor ce-l caracterizează pe inculpat, corectând astfel eroarea admisă anterior – de nemotivare a hotărârii. Concomitent, instanța a relevat și despre necesitatea aplicării față de inculpat a prevederilor art. 106 Cod penal, dispunând confiscarea tuturor mijloacelor bănești ridicate în cadrul percheziției corporale de la Scutaru L., arătând în decizie motivele care au stat la baza unei atare concluzii.

Drept urmare, față de lucru judecat de instanța de apel, Colegiul Penal relevă că aceasta, conducându-se de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, a ținut seama de indicațiile anterioare date de Curtea Supremă de Justiție, și a corectat erorile de drept admise, iar recursurile ordinare declarate de procuror și apărătorul inculpatului sunt o încercare de revizuire repetată a circumstanțelor cauzei pentru obținerea unor soluții

favorabile părților, și nicidecum o încercare plauzibilă de corectare a careva erori de drept.

De altfel, în acest punct de analiză prezintă relevanță și poziția Curții de la Strasbourg vizavi de repetatele retrimiteri a cauzelor penale la rejudecare, or, în jurisprudența sa constantă, Curtea a specificat că trimiterea cauzei la rejudecare ar putea continua la infinit, nici o dispoziție legală neputând să-i pună capăt (*cauza Ispan contra României, 31 mai 2007*), iar repetarea unor astfel de casări denotă o deficiență de funcționare a sistemului judiciar (*Cârstea și Grecu contra României, nr. 56326/00, 15 iunie 2006, § 42*).

Subsecvent, în cauza *Damian-Burueană și Damian împotriva României (Cererea nr. 6773/02, hotărâre CtEDO din 26 mai 2009)*, Curtea a statuat că cauza nominalizată a fost trimisă la rejudecare de două ori în fața instanței de apel, ca urmare a omisiunilor instanței de a examina sau de a furniza motive ca răspuns la susținerile reclamantului. Or, potrivit Curții, instanțele naționale ar fi trebuit să acționeze cu mai multă promptitudine, iar, în consecință, toate acestea au conturat opinia unanimă despre violarea art. 6 din Convenție, or prin tergiversarea procedurilor fiind încălcat dreptul părții la un proces echitabil.

În aceste condiții, Colegiul Penal ține să menționeze că, se raliază întru totul celor statuate prin jurisprudența Curții Europene și consideră că cerințele procurorului despre casarea deciziei instanței de apel, cu trimiterea cauzei la rejudecare sunt vădit nefondate, la fel ca și cerințele de menținere a sentinței, parvenite de la apărătorul Eremia V., întrucât sentința, fiind verificată în repetate rânduri deja de instanța de apel, a fost modificată, și în unele aspecte soluția a rămas irevocabilă.

În continuare, desfășurând raționamentele care au fundamentat soluția de inadmisibilitate a cererilor depuse de recurenți, Colegiul consemnează următoarele:

13.1. Din conținutul cererii de recurs declarate de procuror, instanța reține că, în esență, recurentul, făcând trimitere la erorile de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, pledează pentru casarea parțială a hotărârii instanței de apel, din motiv că, în opinia sa, la caz, nu a fost individualizată corect pedeapsa în privința inculpatului prin aplicarea față de acesta a instituției suspendării condiționate.

Or, sursa problemei de drept ridicate de procuror în cererea de recurs se referă exclusiv la interpretarea legii penale în materia modalității de executare a pedepsei. În același timp, se notează că recurentul este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de fond, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor reținute în sarcina lui Scutaru L., respectiv în această parte Colegiul Penal nu se va expune.

Verificând actele cauzei, raportate la alegațiile procurorului, Colegiul găsește vădit nefondate criticele acestuia în partea ce ține de individualizarea greșită a pedepsei aplicate față de inculpatul Scutaru L., această concluzie rezultând din însăși scopul pedepsei penale stipulat în art. 61 Cod penal de legislator, potrivit căruia pedeapsa este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare aplicată în privința condamnaților, care are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea infractorilor, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea acestora, cât și a altor

persoane. Ca măsură de constrângere, pedeapsa are pe lângă scopul său represiv și o finalitate de exemplaritate, în ceea ce privește comportamentul făptuitorului.

Totodată, se menționează că pedeapsa se consideră echitabilă când aceasta impune inculpatului lipsuri și restricții ale drepturilor lui proporționale cu gravitatea infracțiunilor săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor statului și întregii societăți perturbate prin fapta ilicită comisă.

La caz, privitor la aplicabilitatea art. 90 Cod penal față de inculpat, instanța de apel a consemnat în decizia recurată că: *„Suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare depinde de întrunirea cumulativă a mai multor condiții, expres și limitativ prevăzute de lege, care privesc, pe de o parte, pedeapsa aplicată și natura infracțiunii – condiții obiective, iar pe de altă parte, situația și persoana infractorului – condiții subiective.*

În cadrul condițiilor suspendării, persoana inculpatului interesează sub raportul pericolozității sale, decurgând, în primul rând, din faptă și din împrejurările în care aceasta a fost săvârșită, iar în al doilea rând, din persoana infractorului, care trebuie studiată pentru a se putea constata dacă aceasta se poate corecta fără executarea pedepsei.

Colegiul penal va respinge argumentele acuzatorului de stat precum că la adoptarea sentinței, instanța de fond nu a individualizat în mod echitabil pedeapsa, ignorând criteriile prevăzute de art. 75 Cod penal, or, instanța de fond la stabilirea pedepsei lui Scutaru L. a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Conform caracteristicii eliberate de Inspectoratul de Poliție Botonica rezultă că Scutaru L. locuiește împreună cu familia, la locul de trai este caracterizat pozitiv, relațiile cu vecinii sunt bune, are un comportament adecvat în diverse situații, poliția careva materiale compromițătoare în privința acestuia nu deține, careva plângeri de la cetățeni și vecini nu au parvenit, răspunderii contravenționale și disciplinare nu a admis.

Din extrasul din contul personal 1544 eliberat de Casa Națională de Asigurări Sociale rezultă că Scutaru L. este angajat în câmpul muncii, în cadrul societății cu răspundere limitată SRL „Aguabur-S”.

Colegiul penal apreciind în ansamblu circumstanțele cauzei inclusiv personalitatea inculpatului și luând în considerare în special politica penală a statelor europene ce derivă din recomandările Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei potrivit căreia instanțele de judecată ar trebui să recurgă mai des la pedepse alternative detențiunii când este cazul, atestă că instanța de fond corect a aplicat în privința inculpatului prevederile art. 90 Cod penal, adică suspendarea condiționată a pedepsei privative de libertate.

Pedeapsa aplicată inculpatului fiind apreciată ca legală și echitabilă în raport cu circumstanțele cauzei și personalitatea inculpatului Scutaru L., avându-se în vedere și capacitatea ultimului de a se corecta și de a nu admite alte încălcări a legii penale, or,

ultimul sincer s-a căit de cele comise, este încadrat în câmpul muncii, la locul de trai caracterizându-se pozitiv.

La caz, urmează a se reține și faptul că, antecedentele penale în privința lui Scutaru L., survenite în urma condamnării ultimului la data de 29.03.2012 de către Judecătoria Botanica, mun. Chișinău în baza art. 151 alin. (1) Cod penal la 2 ani închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de 2 ani, sentința nominalizată fiind menținută și prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 28.05.2013, sunt stinse și corespunzător nu pot fi considerate în temeiul art. 77 alin. (1) lit. a) Cod penal ca circumstanță agravantă, care ar agrava pedeapsa sau modalitatea de executare a acesteia.”

Printre altele, reieșind din cele consemnate supra, se constată că instanța de apel a dat deja răspuns la toate alegațiile părții acuzării care vizează corectitudinea aplicării față de inculpat a suspendării condiționate a executării pedepsei. În acest sens, Colegiul apreciază că instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu prevederile art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală și aceasta cuprinde temeiurile de fapt și de drept ce au stat la pronunțarea unei atare soluții.

Raționamentul care poate condiționa aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal într-o cauză penală, întotdeauna are la origine persoana inculpatului și comportamentul acestuia până la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei față de infracțiune, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă, conduita bună; stăruința depusă pentru a înlătura rezultatul infracțiunii sau pentru a repara paguba pricinuită, comportarea sinceră în cursul procesului și, pe de altă parte, executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice sau să înjosească demnitatea persoanei condamnate. La fel, se specifică că aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal - suspendarea condiționată a executării pedepsei, nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită persoanei prin lege de a se corecta.

Respectiv, Colegiul Penal remarcă că este prerogativa instanței de judecată să aprecieze dacă scopul pedepsei poate fi atins fără executarea efectivă a acesteia. În formarea acestei convingeri, instanța de judecată urmează să țină cont de totalitatea condițiilor expres prevăzute de lege, ceea ce la caz s-a realizat.

În speța dată, instanța de apel a efectuat o analiză complexă a circumstanțelor cauzei și a personalității inculpatului evidențiind în acest sens că, acesta a recunoscut vinovăția și se căiește de cele comise, la locul de trai se caracterizează pozitiv și are antecedente penale stinse, a comis o infracțiune gravă pentru care prima instanță l-a condamnat la 4 ani închisoare, respectiv careva interdicții de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal față de inculpat nu s-au constatat.

În general, rezultatul principal al aplicării acestei pedepse constă în aceea că, deși pedeapsa definitivă nu a fost pusă în executare, ea devine dependentă de comportamentul exemplar de care trebuie să dea dovadă inculpatul, pe perioada termenului de probațiune, în caz contrar va fi anulată suspendarea ei și se va dispune executarea reală. Din atare considerente, Colegiul Penal găsește neîntemeiate alegațiile titularului dreptului de recurs

în partea revendicării de a exclude art. 90 Cod penal și constată că concluzia instanței de apel privitor la faptul că corijarea inculpatului este posibilă și prin aplicarea față de Scutaru L. a pedepsei sub formă de închisoarea, cu suspendarea executării acesteia, este una legală, corectă, motivată și întemeiată.

Astfel, Colegiul penal opinează că argumentele punctate în cererea de recurs nu sunt incidente cauzei deferite judecării, iar instanța ierarhic inferioară și-a motivat just soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor din art. 61, 75, 76, 77 și 90 Codul penal la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei, stabilindu-i inculpatului o sancțiune proporțională faptei comise.

Pe cale de consecință, se menționează că, la caz, nu se constată vreun temei pentru modificarea pedepsei în privința inculpatului, iar sancțiunea închisorii, cu suspendarea executării acesteia, adică astfel cum a fost stabilită de către instanța de apel, răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut în art. 61 alin. (2) Cod penal de restabilire a echității sociale, corectare a inculpatului, precum și de prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea acestuia, cât și a altor persoane.

13.2. Cu privire la reclamațiile apărătorului Eremia V. despre neproporționalitatea și netemeinicia măsurii confiscării aplicate de instanța de apel față de bunurile inculpatului, Colegiul Penal explică următoarele.

În primul rând, urmează de reiterat că, anterior Curtea Supremă de Justiție a dispus casarea deciziei instanței de apel, prin care a fost menținută sentința, anume datorită faptului că Curtea de Apel nu a aplicat prevederile art. 106 Cod penal față de mijloacele financiare ridicate de la inculpatul învinuit de comercializarea drogurilor, proveniența legală a cărora nu a fost demonstrată.

In concreto, în decizia sa din 11 decembrie 2018, instanța de recurs a evidențiat că: „... în cadrul percheziției corporale la Scutaru L. au fost depistate mijloace bănești în diferită valută, iar proveniența acestor bani nu a fost justificată, or inculpatul până la reținere nu a fost angajat în câmpul muncii și nu a desfășurat nici un alt gen de activitate care i-ar fi adus beneficii ... Aceasta a provenit din activitatea criminală de înstrăinare a drogurilor și respectiv urma, în temeiul art. 106 Cod penal, să fie supusă confiscării speciale.

Partea apărării a prezentat ca probă care confirmă proveniența mijloacelor bănești și atestă legalitatea deținerii acestora de către Scutaru L. procura nr. 2667 din 28.08.2017 (f.d.178 vol. I), indicând că inculpatul a obținut banii în urma vânzării unui mijloc de transport. Instanța de apel, la baza concluziei privind neaplicarea confiscării speciale a invocat că: „mijloacele bănești ridicate de la inculpat în cadrul percheziției din 14.09.2017, se aflau în posesia lui Scutaru L. urmare a încheierii unei tranzacții de vânzare-cumpărare a unui mijloc de transport care a avut loc între cet. Damaschin V. și inculpat”. Verificând procura nr. 2667 din 28.08.2017, instanța de recurs a considerat pripită concluzia instanței de apel precum că prin acest act se certifică că între Scutaru L. și Damaschin V. a avut loc o tranzacție de vânzare-cumpărare a mijlocului de transport IVECO DAILY, or, din textul actului notarial nu rezultă o astfel de tranzacție, dar se atestă că inculpatul i-a încredințat lui Damaschin V. dreptul de a administra și a

exploata mijlocul de transport pe un termen de un an. Acestea fiind menționate instanța de recurs a concluzionat că decizia instanței de apel este insuficient motivată privitor la neaplicarea confiscării speciale a mijloacelor bănești ridicate de la Scutaru L.”

Curtea de Apel Chișinău, ținând cont de indicațiile date de instanța de recurs, a rejudecat cauza și a ajuns la concluzia corectă că mijloacele financiare, recunoscute în calitate de corpuri delictive prin ordonanța din 19 noiembrie 2017, și anume: o bancnotă de 100 dolari SUA, două bancnote a câte 20 dolari SUA, o bancnotă de 10 dolari SUA, în total 150 dolari SUA; o bancnotă de 100 Euro, zece bancnote de 50 Euro, două bancnote a câte 20 Euro, în total 640 Euro; o bancnotă de 50 hrivne UK; douăzeci și nouă bancnote a câte 200 lei MDA, două bancnote a câte 100 lei MDA, în total 6000 lei, ridicate în cadrul percheziției corporale de la Scutaru L., urmează a fi confiscate în folosul statului.

În cadrul ședinței de judecată în instanța de apel, inculpatul Scutaru L. a susținut că sumele de bani ridicate în cadrul percheziției sunt din vânzarea automobilului, dar nu din vânzarea drogurilor. Versiunea respectivă a fost apreciată critic de instanța de apel, or partea apărării nu a prezentat nemijlocit contractul de vânzare-cumpărare încheiat între Scutaru L. și Damaschin V., care ar confirma tranzacția. În ceea ce privește procura nr. 2667 din 28.08.2017, după cum a reiterat și instanța superioară anterior, aceasta nu certifică că între Scutaru L. și Damaschin V. a avut loc o tranzacție de vânzare-cumpărare a mijlocului de transport, ci doar atestă că inculpatul i-a încredințat lui Damaschin V. dreptul de a administra și exploata mijlocul de transport pe un termen de 1 an.

De asemenea, în opinia Colegiului Penal instanța de apel corect a respins afirmațiile părții apărării precum că existența tranzacției de vânzare-cumpărare a mijlocului de transport se mai poate de confirmat prin ordonanța procurorului în Procuratura mun. Chișinău, oficiul Rîșcani, Recean R., din 28 mai 2018, prin care s-a refuzat în pornirea urmăririi penale.

Tot în contextul dat, se evidențiază faptul că, instanța de apel i-a acordat inculpatului și apărătorului acestuia dreptul de a prezenta probe suplimentare, pentru confirmarea legalității provenienței banilor ridicați de la Scutaru L. în cadrul percheziționării acestuia.

În acest sens, în cadrul ședinței de judecată în instanța de apel, a fost admis demersul avocatului Eremia V. în interesul inculpatului Scutaru L. privind audierea martorilor Scutaru M. și Scutaru C.: *„Astfel, martorul Scutaru M. a declarat că Scutaru L. este fratele soțului Scutaru C. și sunt în relații bune. La 17 septembrie 2017 soțul cu Scutaru L. urmau să plece în Ucraina pentru a procura un cărucior pentru copilul lor, iar din motiv că joi seara Liviu a fost reținut, nu au mai plecat în Odessa. Scutaru L. nu a mai procurat acel cărucior, ei l-au procurat singuri. Au hotărât să procure de la Odessa din motiv că acolo căruciorul costa 600 Euro, iar în Moldova costa 900 Euro. De suma respectivă crede că dispunea, deoarece dorea să le facă un cadou pentru fiica lor.*

Martorul Scutaru C., în cadrul ședinței de judecată în instanța de apel, a declarat că Scutaru L. este fratele lui. La 1 septembrie 2017 soția sa a născut o fetiță și Liviu spunea de o sumă de bani, care recent a vândut un camion și i-a promis să le facă cadou un cărucior. Astfel, urma vineri să meargă în Ucraina, pentru a procura un cărucior.

Căruciorul urma să fie procurat la suma de 600 Euro, deoarece în Moldova costă 900 Euro. Nu au mai fost în Ucraina să procure căruciorul. Nu au putut procura căruciorul, deoarece Liviu a fost reținut și banii au fost ridicați de către organul de urmărire penală. Intenția lui Liviu era de a le face un cadou, el nu i-a dat bani să procure aceste cărucior, doar urma să meargă împreună pentru a procura căruciorul.”

Instanța de apel, apreciind în conformitate cu prevederile art. 101 alin. (1) Cod procedură penală, declarațiile martorilor Scutaru C. și Scutaru M. a conchis că acestea nu confirmă poziția inculpatului precum că banii, care au fost ridicați în timpul percheziției, erau pentru a procura un cărucior, deoarece martorii în cauză sunt rude apropiate cu inculpatul și sunt persoane cointeresate în crearea unei situații favorabile inculpatului Scutaru L., or, versiunea dată a fost înaintată de partea apărării doar în instanța de apel și confirmă doar faptul intenției inculpatului de a face un cadou fratelui său la nașterea copilului acestuia.

Pe cale de consecință, ținând cont de prevederile art. 106 alin. (1) și (2) Cod penal, coroborat cu prevederile art. 162 alin. (1) pct. 4) Cod procedură penală, Colegiul Penal apreciază că instanța de apel corect și întemeiat a conchis că mijloacele bănești, care au fost ridicate de la Scutaru L. urmează a fi confiscate în folosul statului, ca fiind obținuți în urma comiterii infracțiunii, adică venituri rezultate din înstrăinarea drogurilor, ori asupra inculpatului au fost depistate mijloace financiare în diferite valute, iar proveniența acestor bani nu a fost justificată prin careva probe pertinente și concludente.

Având în vedere considerentele menționate în partea descriptivă a prezentei decizii și raportând situația reținută în cauză la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, Colegiul Penal concluzionează că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța de apel a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 436, în coroborare cu art. 414-419 Cod de procedură penală, iar argumentele din recursurile declarate sunt vădit neîntemeiate.

14. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de procurorul delegat în procuratura de circumscripție Chișinău, Popov Oleg, și de avocatul Eremia Vitalie în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 5 iunie 2019, în cauza penală privindu-l pe Scutaru Liviu XXXXX, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 5 decembrie 2019.

Președinte
Judecător
Judecător

Diaconu Iurie
Catan Liliana
Guzun Ion